

HANDVATTEN BIJ AANBEVELING

5 BENUT KENNIS EN EXPERTISE

De leidraad ‘Werken aan onderwijsverbetering’ ondersteunt scholen in het voortgezet onderwijs om zich tot lerende organisatie te ontwikkelen. De leidraad is opgebouwd uit zes aanbevelingen.

In deze bijlage staan concrete handvatten die horen bij de vijfde aanbeveling. Met de handvatten kan een schoolleider, docent of team kennis uit literatuur en expertise van binnen en buiten de school leren benutten. Zie de leidraad voor meer achtergrondinformatie.

Handvat 1 Benutten van kennis en expertise

De leeromgeving 'Onderzoekscultuur. Evidence informed werken aan schoolontwikkeling' van het 'Platform Samen Onderzoeken' biedt informatie en instrumenten om kennis en expertise te benutten.
https://onderzoekscultuur-scholen.platformsamenonderzoeken.nl

Handvat 2 Onderwijs met kennis: literatuur zoeken, selecteren en lezen

De tool 'Onderwijs met Kennis' is ontwikkeld voor docenten. De tool helpt hen om gericht literatuur te zoeken, selecteren en te lezen. Ook helpt het docenten om de literatuur toe te passen in hun eigen situatie.
https://www.onderwijskennis.nl

Handvat 3 Toegang tot wetenschappelijke literatuur

Stappenplan van het NRO om wetenschappelijke literatuur te vinden, te duiden en toe te passen.
https://www.nro.nl/toegang-tot-wetenschappelijke-literatuur

De database *EBSCO Education Source* geeft toegang tot wetenschappelijke publicaties. Docenten hebben gratis toegang tot deze database via *https://www.voordeleraar.nl/*

Handvat 4 Toegang tot praktijkgerichte publicaties

Didactief vertaalt onderwijsonderzoek voor de praktijk. Docenten kunnen dit vaktijdschrift online bereiken via *https://didactiefonline.nl*

Handvat 5 Onderzoeksmatig werken in netwerken en projecten

'Platform Samen onderzoeken' heeft diverse voorbeelden van netwerken en projecten waarin onderzoeksmatig wordt gewerkt, zoals de 'Werkplaatsen Onderwijsonderzoek'
https://www.platformsamenonderzoeken.nl/

Handvat 6 Van praktijkvraag naar onderzoeksvraag

De handreiking 'Van praktijkvraag naar onderzoeksvraag' van de Kennisrotonde biedt hulp om op basis van een praktijkvraagstuk een onderzoeksvraag voor praktijkgericht onderzoek te formuleren.
https://www.kennisrotonde.nl/sites/kennisrotonde/files/media-files/Kennisrotonde-publicatie-Vraagarticulatie.pdf

Handvat 7 Knelpunten

Schoolleiders en docenten kunnen tegen verschillende knelpunten aanlopen als zij literatuurgebruik willen stimuleren. In onderstaande tabel staan in de linkerkolom een aantal veel voorkomende knelpunten die schoolleiders en docenten ervaren. In de rechterkolom staan tips om met de knelpunten om te gaan.

Knelpunt	Tips voor schoolleiders en docenten
Docenten gebruiken literatuur niet systematisch	• Zet in PLG's als vast punt op de agenda om nieuwe artikelen of podcasts te bespreken. • Stuur een interessant artikel mee als voorbereiding voor een teamvergadering. • Geef het goede voorbeeld door zelf veel naar literatuur te verwijzen. • Neem een abonnement op enkele tijdschriften en zorg dat er in de docentenkamer altijd tijdschriften liggen. • Nodig experts uit om een korte (online) lezing te geven en bespreek deze daarna. • Vraag docenten eigen voorbeelden te bedenken bij de literatuur die ze hebben gelezen. • Zorg ervoor dat ook literatuur wordt gebruikt die andere perspectieven geven of kritische tegengeluiden. • Maak gebruik van de expertise van studenten en hun docenten.
Docenten ervaren geen tijd om te lezen	• Stel als PLG een vraag bij de Kennisrotonde en ontvang een literatuur-verslag passend bij de vraag. • Hang samenvattingen van artikelen in de docentenkamer of aan het prikbord. • Maak gebruik van de artikelen van *Onderwijskennis.nl*, waarin literatuur in enkele pagina's is samengevat. • Verdeel in een PLG de te lezen artikelen of geef docenten van verschillende artikelen samenvattingen met links naar het hele artikel. Zo krijgen ze snel een overzicht.